

ת"ד (ירושלים) 6139-08-21 - מדינת ישראל נ' שאקר קאעוד

ת"ד (ירושלים) 6139-08-21 - מדינת ישראל נ' שאקר קאעודשלום ירושלים

ת"ד (ירושלים) 6139-08-21

מדינת ישראל

נגד

שאקר קאעוד

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה בירושלים

[30.12.2024]

כבוד השופטת, סגנית הנשיא שרית זוכוביצקי-אורי

החלטה

1. בפני בקשת המבקש לחזרה מהודיה ולביטול הכרעת הדין.

כתב האישום

2. כנגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של התנהגות הגורמת נזק לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה תשכ"א-1961, נהיגה בקלות ראש לפי סעיף 62 (2) לפקודת התעבורה (נוסח חדש) תשכ"א-1961, סטייה מנתיב נסיעה תוך סיכון התנועה לפי תקנה 40(א) לתקנות התעבורה תשכ"א-1961, מהירות בלתי סבירה בתנאי הדרך לפי תקנה 51 לתקנות התעבורה תשכ"א-1961 וחבלה של ממש לפי סעיף 38 (3) לפקודת התעבורה (נוסח חדש) תשכ"א-1961.

3. על פי עובדות כתב האישום, ביום 11.05.2021 בסמוך לשעה 22:02 נהג הנאשם ברכב מסוג פורד לוחית רישוי מס' 88-465-14 בכביש מספר 1 מכיוון כללי מחנה פליטים שועפט לכיוון כללי אטור. אותה שעה נהג אייל אברהם זובאיקו בקטנוע משמאל לנאשם באותו כיוון נסיעה. הנאשם נהג בקלות ראש וברשלנות ובמהירות בלתי סבירה בתנאי הדרך ובכך סטה ימינה במהלך עקומה שמאלה, חזר שמאלה ופגע ברוכב הקטנוע. כתוצאה מכך נפגע רוכב הקטנוע באופן קשה, ידו נקטעה במלואה והוא נחבל חבלות של ממש. כמו כן גם הנאשם נפגע ונזקק לטיפול רפואי וכן נגרם נזק לכלי הרכב ולמעקה הבטיחות.

עיקרי העובדות

4. ביום 16.08.2021 הוגש כתב אישום כנגד המבקש.

5. ביום 9.11.21 הוקרא לנאשם כתב האישום והתיק נדחה לבקשת הנאשם לצורך התייעצות עם עורך דין. בדיון הודיע המשיבה כי עמדתה העונשית היא מאסר מאחורי סורג ובריח.

6. ביום 8.11.22 לאחר דחיות רבות ביקש עו"ד עדוי להשתחרר מייצוג המבקש. נוכח עמדתה העונשית של המאשימה לא היה מנוס מדחיית הדיון.
7. ביום 19.12.23 התייצב לדיון ב"כ המבקש עו"ד זחאיקה וביקש לדחות הדיון נוכח מורכבות התיק.
8. ביום 26.02.2024 התקיים דיון במסגרתו, בהסכמת הצדדים, התקיים דיון מחוץ לפרוטוקול ובית המשפט צפה בסרטון המתעד את התאונה. בדיון הודיע ב"כ המבקש כי הקריא למבקש את כתב האישום הסביר לו את תוכנו והנאשם מודה בעובדות כתב האישום. המבקש הורשע בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום, ולבקשת ב"כ המבקש הוחלט לשלוח את הנאשם לשירות המבחן לקבלת תסקיר ולממונה על עבודות השירות לקבלת חוות דעת. כמו כן, לבקשת ב"כ המשיבה הוחלט לזמן את נפגע העבירה למתן עדות לעניין העונש.
9. ביום 24.9.24 הוגש תסקיר לעונש.
10. ביום 07.10.2024 טענה המשיבה לעונש ונשמעה עדותה של אימו נפגע העבירה. בשל מצבו הנפשי לא התייצב נפגע העבירה לעדות. בדיון נבחנה אפשרות של קיום הליך צדק מאחה בין המבקש לנפגע העבירה אך בשל מצבו הנפשי של נפגע העבירה לא הייתה לכך היתכנות. ב"כ המבקש ביקש לדחות הדיון למועד אחר לצורך קבלת תסקיר משלים. ב"כ הצדדים הסכימו כי נוכח מצבו הנפשי של נפגע העבירה תשמע עדותו בשיחת וידאו או בטלפון.
11. ביום 09.10.2024 הגיש המבקש בקשה לבית המשפט ובה חזר בו מהסכמתו וביקש כי נפגע העבירה יעיד באופן פיזי בבית המשפט. בית המשפט דחה בקשה זו.
12. ביום 13.10.24 הוגש תסקיר משלים בעניינו של המבקש.
13. ביום 04.11.2024 הוגשה הבקשה לחזרה מהודיה.
- טענות הצדדים
14. לטענת המבקש, הודאתו ניתנה בהתאם להמלצת בית המשפט, לאחר צפייה בסרטון התאונה וברגע של חולשה ותשישות נפש. לטענתו, לאחר הרשעתו נמלך בדעתו וכעת הוא נחוש להוציא לאור את צדקתו ולהשמיע טענות לגבי אשמו התורם של הנפגע. בנוסף טוען המבקש כי בית המשפט התיר למשיבה להוסיף עובדות חדשות בתיק ואילו למבקש לא ניתנה האפשרות להשמיע טענות חדשות. עוד טען המבקש כי סעיף 18 לחוק זכויות נפגעי עבירה איננו חל על עבירות תעבורה וכי הנפגע לא זכאי להעיד ללא התייצבות.
15. המשיבה בקשה לדחות את הבקשה, כיון שלטענה חזרה מהודיה הנה חריג לכלל וראוי שתעשה במשורה. לטענת המשיבה, אין מדובר במבקש הסובל מחוסר יכולת הבנה והוא אף מיוצג על ידי סניגור מלומד. עוד טענה המשיבה כי העובדה שבמהלך הטיעונים לעונש התיר בית המשפט מה שהתנגד אליו הסניגור איננה עילה לחזרה מהודיה. דיון והכרעה
16. סעיף 153 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982, קובע:

"(א) הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו.

(ב) התיר בית המשפט לנאשם לחזור בו מהודייתו אחרי הכרעת הדין, יבטל בית המשפט את הכרעת הדין במידה שיסודה בהודיית הנאשם ויחדש את הדיון אם הדבר מתחייב מן הנסיבות."

17. בית המשפט העליון קבע שלוש עילות אשר בהתקיים אחת מהן ניתן לקבל בקשה לחזרה מהודיה בע"פ 8777/18 פלוני נ' מדינת ישראל (נבו) (29.10.2019) (להלן: עניין פלוני):

"עילות אלו כוללות, בראש ובראשונה, פגם ברצונו החופשי של הנאשם במתן ההודאה. פגם ברצון יכול שינבע מהסתרת מידע רלבנטי מהנאשם או מאי-מתן הסברים מספקים לגבי ההודאה, באופן שמונע ממנו להבין את משמעות הודאתו ואת תוצאותיה. פגם כאמור יכול שינבע גם מהפעלת לחץ פיזי או נפשי על הנאשם, למשל באמצעות איום, פיתוי והשאה - או באמצעות כל מעשה פסול אחר העלול לגרום לאדם להודות במה שלא חטא (ראו דברי השופט ת' אור בהלכת סמחאת, עמ' 804). עילה אחרת לחזרה מהודאה שנקבעה בפסיקה הינה כשל חמור בייצוג המשפטי שניתן לנאשם. כשל כאמור עשוי לנבוע ממחדלים קשים של הסניגור, דוגמת התעלמות מראיות, או מכל מחדל סניגוריאלי אחר אשר הופך את ייצוג הנאשם לבלתי מקצועי מעיקרו (ראו ע"פ 3371/17 כהן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 20 (3.7.2018) (להלן: עניין כהן)). העילה השלישית והאחרונה היא רצונו הכן של הנאשם להביא לחשיפת האמת העובדתית. הווה אומר: הנאשם יהא רשאי לחזור בו מהודאתו אם ישכנע את בית המשפט כי הוא עושה כן מתוך רצון כן ואמיתי להוכיח את חפותו (ראו דבריו של השופט א' גולדברג בהלכת סמחאת, בעמ' 802, עמם הסכימה השופטת ש' נתניהו)."

18. היינו, על המבקש להוכיח כי מתקיים אחד משלושה תנאים: פגם ברצונו החופשי בזמן מתן ההודיה, כשל בייצוג המשפטי שניתן לו, או רצונו הכן להביא לחשיפת האמת העובדתית.

19. משכך יש לבחון את המצב שבו נתון היה המבקש בעת מסר את הודאתו, את הייצוג המשפטי שעמד למבקש באותה העת, ואת המניע של המבקש לשוב בו מהודייתו, באספקלריית העיתוי בה הוגשה הבקשה. פגם ברצון

20. ראשית, אתייחס לטענת המבקש לפיה הודאתו נעשתה ברגע של חולשה ותשישות נפש. בעניין פלוני נקבע אופן העמידה בנטל ההוכחה כי נפל פגם ברצון אשר הביא את הנאשם להודיה:

"כדי להרים את נטל ההוכחה, הנאשם יהיה חייב להכבד ולהראות כי בשל האופן בו נוהל ההליך בעניינו או בשל הדרך בה נוהל המשא ומתן לקראת גיבושו של הסדר הטיעון הוא היה נתון בלחצים בלתי סבירים ופסולים אשר שכנעוהו להודות בכתב האישום; וכן לפרט את מהות הלחצים האמורים."

21. במקרה שבפני, לא פירט המבקש את מהות הלחצים שהופעלו עליו והביאו לפגם ברצון שגרם לו להודות. כמו כן, לא התרשמתי כי נפל פגם כלשהו בהליך אשר הביא את המבקש להודות. נהפוך הוא. מרגע שהוקרא למבקש כתב האישום ועד ההודאה בעובדות כתב האישום חלפו שנתיים וחצי. במהלך השנים ונוכח מורכבות התיק, כך לטענת סנגוריו של המבקש, נתנו למבקש דחיות רבות גם לצורך הדברות בין באי כוחו למשיבה. על אף הזמן שחלף וחרף הדחיות שנתנו בתיק, נתנה למבקש הזדמנות להחליף ייצוג משפטי. גם לסנגור החדש נתנו דחיות על מנת לאפשר לו ללמוד את התיק ולבוא בדברים עם המשיבה. בסופו של יום בחלוף כשנתיים וחצי ובהסכמת הצדדים התנהל דיון בבית המשפט והוצגה הראיה המרכזית שהיא הסרטון המתעד את התאונה. לאחר צפייה בסרטון ולאחר שהוסברו למבקש, המיוצג על ידי סנגור, עובדות כתב האישום נתנה הודאתו.

22. טענתו המרכזית של המבקש לפיה הוא הודה ברגע של חולשה ותשישות נפש, וכי לאחר הרשעתו נמלך בדעתו לא הוכחה כלל. טענה זו אף אינה עולה בקנה אחד עם משך הזמן שחלף בין הודאתו לבקשתו לחזור בו ממנה. משכך אני קובעת כי לא הוכח שהופעלו על המבקש לחצים או שהוא היה בתשישות נפש וכי נפל פגם ברצונו החופשי בעת ההודאה.

כשל חמור בייצוג המשפטי

23. המבקש לא העלה טענה אשר נוגעת לכשל בייצוג. למבקש שהיה מיוצג במשך תקופה ארוכה על ידי עו"ד עדוי, נתנה הזדמנות להחליף סנגור שתחת ייצוגו בחר להודות בעובדות כתב האישום.

רצונו הכן של הנאשם להביא לחקר האמת

24. המבקש טען כי בכוונתו להעלות טענות חדשות בעניין אשמו התורם של הנפגע וזאת לאחר שלטענתו התביעה הציגה עובדות חדשות כאשר טענה לעונש.

לעניין זה, יש לעיתוי הגשת הבקשה חשיבות מכרעת, כפי שנקבע ברע"פ 2292/08 אמסלם נ' מדינת ישראל, לא פורסם (מיום 30.3.09) בפסק דינה של כב' השופטת פורקצ'ה:

" מתן היתר גורף לנאשם לחזור בו מהודייה באשמה פירושו מתן היתר לסטות מנתיבו של ההליך הפלילי שהתגבש בהתאם להודיית הנאשם, והעמדתו במידה רבה לשליטתו של הנאשם, ובכלל זה, למהלכים מניפולטיביים מצידו, שיסודם בהערכות משתנות של סיכונים וסיכויים באסטרטגיה דיונית כזו או אחרת. חשש זה כבד במיוחד כאשר הבקשה לחזור מן ההודייה עולה בשלב מתקדם של המשפט, ועל אחת כמה וכמה לאחר מתן הכרעת דין וגזר דין, או בשלב ערעור. בנסיבות כאלה, החשש מניצול ההליך הפלילי כאמצעי תימרון בידי נאשם, המבקש לבחון את תוצאות ההליך ועל-פיהן להחליט אם לדבוק בהודייתו או לחזור בו ממנה ולחדש את המשפט, אינו חשש סרק."

25. את שאלת הרצון הכן של הנאשם יש לבחון באספקלריה של תזמון הגשת הבקשה. אם הוגשה הבקשה קודם למתן גזר הדין יטו בתי הדין לאפשר לנאשם לשוב בו מהודייתו בחופשיות רבה יותר כיון שלאחר מתן גזר הדין קיים חשש שהנאשם מבקש לחזור בו מההודיה לאחר שהתברר לו כי הושת עליו עונש חמור מכפי שציפה והודייתו לא השתלמה לו. דהיינו מדובר בטעות "בכדאיות ההודיה". (ראו: ע"פ 7088/16 לאוניד מיטניק נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 19.06.18)).
26. המבקש ביקש לחזור בו מהודאתו ביום 04.11.2024, למעלה משלוש שנים לאחר שהוקרא לו כתב האישום ולמעלה משמונה חודשים לאחר המועד בו הודה בכתב האישום. לבקשת המבקש הוגש תסקיר לעונש ואף תסקיר משלים שחייב מתן דחיה ארוכה של הדיון וכל זאת במטרה לאפשר למבקש להיערך באופן מיטבי לטיעונים לעונש.
27. טענת המבקש כי היה לנפגע אשם תורם נטענה לראשונה בבקשה לחזרה מההודיה ואין לה זכר בהליכים שקדמו לכך בבית המשפט או במפגשיו של המבקש עם קצין המבחן בשירות המבחן. בפני שירות המבחן, לקח המבקש אחריות מלאה על התאונה ולא טען בשום שלב כי היה לנפגע העבירה אשם תורם כלשהו או כי היה בתשישות נפש או בסערת רגשות בשלב בו הודה בכתב האישום.
28. מתסקיר שירות המבחן מיום 23.9.24 עולה כי המבקש לקח אחריות מלאה על מעשיו וגילה הבנה לחומרתם. המבקש הביע הבנה לחלקו באירוע ולעובדה כי נהג באופן שאינו מתאים לתנאי הדרך ואשר גרם לפגיעה ברוכב האופנוע. שירות המבחן התרשם כי המבקש ביטא רצון כנה לקיים מפגש עם הנפגע לצורך קיום הליך צדק מאחה שיאפשר לו לבקש סליחה מהנפגע וכי הוא אינו מתנער מאחריות לתאונה.
29. גם מהתסקיר המשלים מיום 13.10.24 התרשם שירות המבחן כי המבקש לוקח אחריות מלאה על מעשיו, המביע חרטה כנה ועמוקה על התנהגותו כלפי הנפגע.
30. לאורך ההליך כולו הבהירה המשיבה כי מצבו של נפגע העבירה חמור ביותר. מצבו הקשה של נפגע העבירה והשלכות התאונה על חייו וחיי משפחתו עד היום, קיבל משנה תוקף לאחר שמיעה עדותה הקשה של האם.
31. נראה כי בקשתו של המבקש לשוב בו מהודייתו כעת, נובעת מחשיפתו בצורה בלתי אמצעית למצבו של נפגע העבירה ומשפחתו ולתוצאות הממשיות של מעשיו על גורלו של הנפגע וככל הנראה גם על גורלו שלו עצמו, ומשכך "בטעות בכדאיות" הודייתו. טעות זו אינה מהווה סיבה הולמת לחזרה מההודיה. וכפי שנקבע בע"פ 3227/10 פלוני נ' מדינת ישראל, מיום 24.1.11:
- "בהעדר נימוקים מיוחדים -תרתי משמע- על בית המשפט להעניק משקל מרבי לחשש שבקשת נאשם לחזור בו מהודאתו אינה נובעת מפגם שדבק בה. ייתכן כי המערער מתקשה להשלים עם הרשעתו הואיל והבין כי עשה מקח טעות "בכדאיות העסקה" בהחלטתו להודות בעובדות במסגרת הסדר הטיעון."
- (וראו גם תפ"ח (מרכז) 15150-06-13 מדינת ישראל נ' גטנק, מיום 16.12.15).
32. בניגוד לטענת המבקש, העדויות והצילומים אותן הציגה המשיבה במסגרת הטיעונים לעונש הן ראיות לעניין העונש, ולא לעניין האשמה ואין בהם חדש אלא עדכון למצבו של נפגע העבירה. לראיות אלה אין רלוונטיות לשאלת אחריותו של המבקש עת הודה בעובדות כתב האישום.
33. לפיכך אני קובעת כי בקשתו של המבקש אינה נובעת מרצונו הכן להביא לחקר האמת. בנסיבות אלה דין הבקשה להידחות. הצדדים יהיו ערוכים לטיעונים לעונש. מזכירות תשלח ההחלטה לצדדים.
- ניתנה היום, כ"ט כסלו תשפ"ה, 30 דצמבר 2024, בהעדר הצדדים.